

Kakšna bo letošnja glavna turistična sezona?

Računamo na slovenske sosede

Pred začetkom glavne turistične sezone so vse oči uprte v turistične delavce, ki imajo povratne informacije s tradicionalnih turističnih trgov. Bo turistična sezona boljša kot lanska? Kdo se bo odločil za počitnice v Slovenski Istri in Portorožu? Najbolj optimistični predvidevajo, da bo sezona boljša kot lanska, da bodo v špicu polni vsaj hoteli. Nekaj upanja dajejo tudi rezultati turistične predsezone.

"Odziv gostov v predsezoni je bil pričakovano oziroma celo nekaj nad pričakovanji. Opažamo pa spremembe v prihodih. Gostje se odločajo za večkratne, krajše počitnice. Najboljši je obisk gostov iz relativno bližnjih dežel, Italijanov, Avstrijcev, ki se zlasti ob vikendih podajajo ob njihovo najbližje morje. Ni več toliko organiziranega turizma, ljudje se bolj sami podajajo na izlete," je za Portorožana ocenil predsezono direktor Obalno-kraške turistično poslovne skupnosti Mitja Logar.

Turistični delavci si že nekaj let zapored prizadevajo, da bi pritisk turistov med glavno turistično sezono omilili tudi s podaljšanjem sezone v mesecu pred in po glavni sezoni. Kako torej goste privabiti tudi v teh mesecih? Ob ugodni klimi bi seveda potrebovali ustrezne programe turistične ponudbe; možnosti je dovolj, oblikovati bi morali le primerne in dovolj zanimive turistične produkte. V spomladanskih mesecih je tu kot nalašč dovolj priložnosti za kongresni turizem, za obiske, ki bi jih gostje združili z raznimi kulturnimi in športnimi prireditvami, ... Veliko neizkoriščenih možnosti pa ponuja tudi jesen. Sodobni popotniki si namreč želijo spoznavati kraje in ljudi, in tradicionalna opravila kot, denimo, trgatve in obiranje oljk so primerne priložnosti za to.

Pa kljub ugodnim rezultatom iz predsezona ne smemo biti preveč optimistični. Večina gostov nas še vedno ne prepozna kot samostojno turistično destinacijo, temveč nas še vedno meče v isti koš z ostalimi deželami nekdanje Jugoslavije. Po vsakem pretresu južno od slovenske meje turistični delavci sprejemajo odprave turističnih agencij. Vse promocijske napore pa lahko v hipu poruši televizijska antipropaganda oziroma poročila z bojišč nekdanje Jugoslavije. Tako se odzivajo zlasti naši potencialni obiskovalci iz bolj oddaljenih dežel, ki nas marj poznajo in ki se raje odločajo za dopust v drugih deželah. Med tistimi, na katere turistično gospodarstvo lahko najbolj računa, so gostje iz Italije, Avstrije, iz Bavarske, pa tudi iz vzhodnoevropskih dežel: Češke, Slovaške, Madžarske. Seveda pa tudi ti ne bodo nadomestili izpada v treh črtinah nekdanjega prometa tujih gostov.

Prav zato tudi letos turistični delavci posvečajo več pozornosti domačim gostom. Velja pa poudariti, da za promocijski prodor na tuja tržišča namenjamo še vedno premalo sredstev, pa tudi učinkite propagandne akcije se bodo pokazali šele čez nekaj let. K boljšemu odzivu pa bo prav gotovo prispevalo tudi sodelovanje turističnega gospodarstva v programu Phare. Poleg izobraževanja turističnih delavcev - od tistih, ki imajo neposreden stik z gosti, - do menežerjev - le-ta vsebuje tudi oblikovanje ustreznih turističnih produktov, ki bodo prepoznavni in ki jih bodo lahko turisti kupovali skorajda kot izdelke v trgovini. Korak naprej v kakovosti turistične ponudbe bi moralo - dolgoročno gledano - zagotoviti tudi lastninsko preoblikovanje turističnih organizacij. Le tisti, ki bo imel poslovni interes, se bo še bolj potrudil in še bolj poskrbel za dobro počutje in udobje gostov.

"Pričakujemo, da bo turistična sezona boljša kot v lanskem letu, obisk gostov bo seveda različen od kraja do kraja, od hotela do hotela, seveda primeren posamezni turistični ponudbi. Nekateri hoteli imajo že sedaj vse zasedeno. Težko je ocenjevati, kakšen bo obisk, morali bi biti že pravi vedeževalci. Toda pričakujem, da bo obisk za deset indeksnih točk boljši kot lani," pravi Mitja Logar. Seveda pa turizma ne moremo ujeti zgolj v statistične kazalce, zdaj ko smo ponovno pridobili večji delež naših obiskovalcev, je pred nami še težja naloga - kako gostom ponuditi čim več in od njih tudi čim več iztržiti.

Sijan Pretnar

MINISTER GREGOR PA NIČ...

"Bomo, ne bomo, bomo, ne bomo dobili odgovor" smo se spraševali ob pismu notranjemu ministru, kaj nameravajo ukreniti proti naraščajoči nasilnosti v našem kraju. Tudi več krajanov nas je povprašalo, ali smo dobili ministrov odgovor in kaj nam je napisal v njem.

Žal so imeli prav tisti, ki so napovedali, da odgovora iz centralistično inspirirane metropole r. o. bomo dobili.

Povsem tako le ni bilo. Odgovor smo dobili. In to posreden. V naše skupno zadovoljstvo smo lahko zabeležili nekaj konkretnih akcij, iz katerih smo se prepričali, da se varnostni organi zavedajo tega problema in da se nameravajo resno spoprijeti z njimi. Razen tega smo v javnih občilih prebrali besede gospodu ministru, kaj so že uveljavili in kaj še nameravajo, da javna varnost v obmorskih turističnih krajih ne bi bila ogrožena. Poudarjamo, tak odgovor smo lahko dobili le posredno in seveda z nevarnostjo, da smo morda nepopolno prenešene besede in izjave tudi ni nepopolno razumeli.

(Mimogrede povedano se ob tem utrinja še naslednja misel: ali se ob teh neprijetnih

pojavih vsi skupaj le ne zanašamo preveč zgolj na represivne ukrepe? Kaj pa drugi, razen organov javne varnosti? Represija je lahko le sredstvo za odstranjevanje posledic. Kdo je dolžan odstranjevati vzroke? Ali ni bilo doslej preveč prstov usmerjenih v organe javne varnosti, češ, da niso naredili vsega, kar bi bili dolžni narediti? Drugi pa si ob tem Pilatovsko umivajo roke. In ne pomislijo, ali pa le odganjajo nevshečen očitek, ker je steblo zla lažje odstraniti. Toda iz korenin poganjajo novi zlohotni pojavi!)

Ne glede na vse to se ob pismu "Portorožana" slovenskemu notranjemu ministru odpira vrata, za naš čas še posebej aktualnih vprašanj. V prvi vrsti gre za odnos do javnosti. Res da smo v primeri z velikimi mediji nepomembno glasilo, s to prednostjo, da pride Portorožan v sleherni portoroški družini. S tem pa se ne more, razen radia in televizije, pohvaliti nobeno drugo javno občilo. Portoroška javnost je tudi najbolj neposredno prizadeta zaradi nekaterih nasilniških dejanj. In je zato njej tudi treba neposredno povedati, kaj nameravajo narediti tisti, ki so dolžni zavarovati občutek, da živimo v urejeni, za ekscese posameznikov zelo občutljivi družbi.

Gotovo poznate pregovor "Lepa beseda lepo mesto najde". V nekoliko obrnjenem smislu je moč iz njega razbrati tudi etično načelo, da je na vpludno vprašanje treba tudi odgovoriti. Res je "da kdor molči, desetim odgovori". Antiteza tega pregovora pa je tudi, da kdor molči, desetim vzbudi pomisleke o vzrokih molka.

Ste brali Levstikovega Martina Krpana? Se spomnite zadnjega odstavka o Krpanovem odhodu z Dunaja? Ko mu je cesar rekel: "Srečno hodi!" - minister Gregor pa nič.

Rad bi verjeli, da ni nobene podobnosti med cesarskim Dunajem in sodobno slovensko metropolo.

Uredništvo

COLLECTIO
PERSONALIS

Anna Cintetta

orthocosmetica

Prva fito-bio-morska in ekološka kozmetična kolekcija zapersonalizirano, multiaktivno nego kože.

Portorož,
Liminjanska 104,
Tef. 70-948

Vrtnar človeških cvetov

Kaj je Portorož? Mesto? Obmorsko letovišče? Podoba spreminajočega se kraja zadnjih desetletij? Hiše, razsejane med zelenjem po pobočju? Človeško mravljišče ob turističnih konicah? Vse to - in še marsikaj. Predvsem pa so Portorož ljudje. Stalni prebivalci, pa tudi tisti, ki se za krajši ali daljši čas ustavijo na tej postaji dopustniških pričakovanj.

Predvsem smo Portorož ljudje. Z vsem, kar smo, kar bi radi bili. Kar smo začeli oblikovati v sebi od prvega nabiranja šolske učenosti naprej. In pri tem je imel posebno vlogo **Leopold Hrobat**, dolga leta prvi vrtnar človeških cvetov. Upravitelj osnovne šole. Skoraj vsi Portorožani srednjih let so ob njegovi skrbi spoznali vrednost šolskega znanja pri odpiranju okna v svet.

Mnogo postaj do Portoroža

Tistega zgodovinskega dne, ko so leta 1914 počili strelji v Sarajevu, je bila Hrobatova mama z enoletnim sinkom Leopoldom priča usodnim dogodkom. Oče, železničar, doma iz Loke pri Zidanem mostu, je služboval v Bosni. Dramatična leta prve svetovne vojne. Oče pri vojakih, mati s sinom pa v očetovem rojstnem kraju.

Prva povojna leta. Sevnica. Po meščanski šoli v Brežicah se je mladi Leopold odločil za učiteljski poklic.

Dobrih pet let vsak dan z vlakom v Zagreb. Navsezgodaj, ob 4. uri zjutraj. Potem iskanje službe. Prva postaja: Šmartno ob Dreti. Do okupacije. Beg pred Nemci v Ljubljano. Nato z ženo Faniko, tudi učiteljico, iz znane družine Petrlinovih iz Kamnika, iz katere so bile štiri dekleta učiteljice, službovanje na različnih šolah. Med drugim na Krpanovem Vrhu Pri treh kraljih nad Logatcem, kjer je bilo pozirni toliko snega, da so letne počitnice imeli kar zimske mesece. Internacija v Monigu pri Trevisu.

Učiteljski poklic mu je bil v krvi. Skupaj z ženo sta bila kot inženirja človeških duš - najprej v Logatcu, potem v Loki in nazadnje v Zidanem mostu.

"Na Koprskem potrebujemo slovenske učitelje," so jima dejali na tedanjem ministrstvu. In sta si izbrala Piran. V Tartinijevi hiši sta si uredila svoj začasni dom. Potem Sečovlje. Vmes priprave na graditev nove šole. Končno, po tolikih postajah, Portorož. Dve desetletji dela v šoli, doma in v življenju kraja. Šola je bila takrat središče družabnega življenja. In učitelji so bili sredi vsega.

Zdaj je nad štirideset let, kar sta se Hrobatova šolnika prvič ogledovala po takrat še neznatnih šolskih prostorih. Portoroška širiletkina je kmalu zaslovela kot dobra uvajalka otrok v skrivnosti šolskega znanja. Dandanes skoraj ni hiše v Portorožu, iz katere ne bi kdo izmed današnjih trideset - ali štiridesetletnikov hodil v sicer skromen, a z veliko vzgojiteljske ljubezni pretkan hram portoroške šolske učenosti. Nekdanji učenčki Leopolda in Fanike Hrobat se radi spominjajo vsega, kar so kot otroci doživljali v poslopju nekdanje "Vile Marije". Med njimi so danes nekatere znane osebnosti: dr. Duška Krnel, dr. Mitja Guštin, dr. Slavoj Žižek, dr. Borut Kolšek. In še in še bi jih lahko naštevali. "Vedno mi je prijetno pri srcu, ko se spomnim zvedavih otroških oči, nagnanih podvigov, pa tudi zadovoljstva, kadar smo se po kakšni opravljeni nalogi pogovarjali," obuja spomine Leopold Hrobat.

Bržkone je bilo na tej poti tudi mnogo manj prijetnega. V njegovih besedah sicer ni čutiti sence zgodbe Martina Kačurja. Tako kot danes pa tudi nekdanja družba nikoli ni dojela, da je vrtnar človeških cvetov nekaj, česar se ne da z denarjem plačati; gmotnih priznanj ni bilo nikoli na pretek.

"Po desetletjih nesebičnega dela sva si z ženo le lahko kupila na kredit fička", mimogrede omeni. Ne kot očitek družbi, bolj kot ugotovitev: z vsem srcem sem opravljal učiteljski poklic. In v njem sem bil zadovoljen. Ko se zdaj Leopold Hrobat srečuje z nekdanjimi učenci, mu marsikdo z veseljem pristavi, da je bil pri njem v šoli. Prizrčen stisk roke svojemu nekdanjemu vzgojitelju pove več kot besede: da so se med njimi stkale človeške vezi, ki jih ni mogoče pozabiti.

Po takih bežnih srečanjih gre Leopold Hrobat potem sam naprej svojo pot. Kot jo je vedno hodil. Z odgovornostjo in ljubeznijo. In s pretanjenim občutkom, da so otroci bogastvo, da so čudovit svet, če ga le znamo prav vzgojiti.

Gustav Guzej

Vas zanima, kdo so tisti, ki sprejemajo goste v recepcijah portoroških hotelov, jim dajejo informacije o vsemogočem in se potrudijo, da bi se v hotelu počutili čimbolj domače? Nas je seveda zanimalo, kdo so ti ljudje, ki morajo biti v službi vedno prijazni, vljudni in včasih pozabiti na lastne težave... Tokrat vam predstavljamo receptorje v hotelih Riviere in Palaca:

Hoteli Riviera

Vodja receptorske službe hotelov je Franka MARUŠIČ.

V hotelu Riviera so receptorji Margi HERCEG-RAIBAR, Rosemarija BARTOLE in Erik POTOKAR. Ponoči pa v recepciji dela Ljubo ROJC.

V recepciji hotela Slovenija so Jadranka JERMAN, Emil BOLČIČ, ponoči pa Jovo STEVANOVIC.

Letošnje poletje so sezonsko zaposlili le Natašo PEVEC, kasneje pa bodo imeli še dve pripravnici.

V hotelu je nepogrešljiv nosač prtljage. Letos je to ALEŠ.

Razpoznavno geslo Hotelov Riviera je "Hoteli s prisrčnostjo", katerega se delavci, še posebej tisti v recepciji, trudijo tudi v resnici držati.

Hoteli Palace

Razen v Grand hotelu Palace delujejo recepcije še v hotelskih dependansah Apollo, Mirna in Neptun.

Vodja recepcijske službe hotelov je Jadran DUŠIČ. Stalno zaposleni receptorji so: Franjo MIHEL, Radica OBRADOVIČ, Marjan ŠPEH, Romea ŽBOGAR, Bojan VEBER, Mladen TRKULJA, Darjo MURGEČ, Zvonko THALER, Rudolf HORVAT, Slavica GRŽINIČ, Giulio SIMONOVIC, Karmen KAJKA.

Sezonsko pa so v recepciji Palacovih hotelov zaposleni še Davor FURLAN, Jože LUNDER, Irena ŠTRUMPFEL, Jana KANDARE, Vanja PETRNLJ, Sebastjan ŽAGAR, Milanka EMERŠIČ.

Naslednjič pa še o receptorjih v drugih hotelih.

MI MED SEBOJ

naše čestitke

TINI HORVAT z Vesne za opravljen izpit za optika.

Z malce zamude - a zato toliko bolj iz srca - čestitamo mladim glasbenikom iz naše občine, ki so na 22. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije v času od 18. do 23. aprila letos v Velenju dosegli zares izjemne dosežke.

Seveda gredo čestitke vsej glasbeni šoli v Piranu in učiteljem mladih talentov.

Absolutno 1. nagrado z najvišjo možno oceno v II. B kategoriji na rogu je prejela RENATA JUREŠ. Takšnega uspeha ni doslej dosegel še noben učenec naše glasbene šole.

Iz družine TOMAC prihajata dva nagrajenca:

ANAMARIJI TOMAC je žirija dodelila 1. mesto in 1. nagrado v II. B kategoriji flavte, njen brat METOD pa je osvojil 1. nagrado žirije na rogu.

2. nagrado strokovne komisije je prejel tudi IZTOK BABNIK, velja pa čestitati tudi drugim, ki so se dobro odrezali: MATIJI GRUBEŠIČ-u, klavirskemu duu NINI DEKLEVA in NEŽKI KOKALJ, saksofonistu KRISTJANU KALABEJU, klarinetistu MIRU PETRNLJU, tobentaču MARKU ČESNIKU.

Dolgoletni upravitelj portoroške osnovne šole in vzgojitelj plejade mladih generacij LEOPOLD HROBAT slavi svojo zaokroženo obletnico. Ob lepem jubileju mu njegovi nekdanji učenci, prijatelji, znanci in krajanji želijo še dosti zadovoljnih let in čim več lepega v krogu družine.

K okrogli obletnici rojstva vse najboljše Zori PETRINJA s Prečne poti 12.

Za enako lepo obletnico najlepše želje tudi Jolandi ŽERJAL s Solinske poti 10.

CELOVITO AVTOZAVAROVANJE S ŠTEVILNIMI UGODNOSTIMI

AVTO 1

- avtomobilska odgovornost
- nezgodno zavarovanje potnikov z zavarovalnimi vsotami za primer smrti 1.200.000 SIT, za invalidnost 2.400.000 SIT
- delni avtomobilski kasko
- DARILO: brezplačni tehnični pregled vozila

AVTO 2

- avtomobilska odgovornost
- nezgodno zavarovanje potnikov z zavarovalnimi vsotami za primer smrti 1.200.000 SIT, za invalidnost 2.400.000 SIT
- polni avtomobilski kasko
- DARILO: brezplačni tehnični pregled vozila

Plačilni pogoji:

- 20% popust pri gotovinskem plačilu
- 10% popust pri plačilu s 6 čeki
- 6% popust pri plačilu z 8 čeki
- dodatni popust: 5% popust za poklicne voznike
5% popust za voznike, v starosti nad 65 let

Dodatne ugodnosti:

- pri pridobljenem 50% bonusu za preteklo zavarovalno obdobje v naslednjem zavarovalnem letu kljub škodi priznamo 50% bonitete
- pri dveh prijavljenih škodah lahko še vedno uveljavljate 30% bonus
- prenos pravice na zakonca in otroke
- prenos bonusa na novo vozilo v obdobju 5 let od odtujitve
- brezplačna zelena karta ob sklenitvi AO zavarovanja

Adriatic®

Vem, da mi bo ob strani stala dobra zavarovalnica

Agent d.o.o., pooblaščenca agencija,

Lucija / Obala 107, tel.: 76 - 715

Piran / Ul. IX. korpusa 10, tel.: 73 - 482

kavarna
GALERIJA

Portorož

v Piranu vam nudi
sladice, frappe-je in
koktejle, posebno
izbiro kav, vina in
veliko ponudbo
žganih pijač.

Cvetličarna

Zlati cvet

66320 - Portorož, Seča 194A

Vabimo vas, da nas obiščete
v novi cvetličarni v Luciji, (pri
diskontu), kjer nudimo in
aranžiramo cvetje za vse
priložnosti.

tel. 066/70 907

Odprto vsak dan
od 8 - 20 ure
sobota
od 8-13 ure
nedelja zaprto

TUDI MLADI PLETEJO MEDNARODNE VEZI

Jeseni bo dve leti, kar so se začeli učenci 6. c razreda piranske osnovne šole dopisovati z vrstniki iz Borovelj v Avstriji. Pobudo je dala njihova učiteljica gospa Tatjana Pavčič, ki poučuje na boroveljski šoli tudi slovenski jezik. Našo ravnateljico Alenko Aškerc Mikeln je ideja navdušila in določili smo 6. c razred, ki ga sestavljajo v glavnem otroci iz Portoroža.

Med otroki nastanejo stiki hitro in spontano. Dopisovanje je steklo. Pisma iz Avstrije so dokazovala, da je slovenščina zanje kar trd oreh.

Nato so otroci želeli spoznati svoje pisemske prijatelje. Povabili smo jih v Piran. Prišli so lani ob koncu šolskega leta, a le za en dan. Razkazali smo jim šolo, Piran in Portorož. Okusili so tudi morje, nekateri prvič.

Letos smo jih 13. in 14. maja obiskali mi. Bili so nepozabni gostitelji. Pričakali so nas pod ljubljeljem in vsakemu od nas podarili mapo z zemljevidom Koroške ter slikovno in pisno gradivo, ki predstavlja pokrajino z botaničnega, zgodovinskega, geografskega in turističnega vidika.

Za oba dneva so nam pripravili zelo pester program. Prvi dan smo napravili skupen pohod po prelepi dolini Bidental, ki se zaključuje s Pravljicnim travnikom (Marchenwiese). Prepričali smo se, da so naši sosede na ekološkem področju že prešli od besed k dejanjem; na več ur dolgi poti nismo opazili nobenega odpadka in voda, ki nas je ves čas spremljala, je bila pitna.

Prespali smo v planinskem domu nad tisoč metrov visoko (pri Lanseggerjevih), kjer je doma ena izmed deklc, ki se tudi dopisuje z nami. Drugo jutro smo odšli v njihovo šolo v Borovljah. Sprejeli so nas izredno pozorno. Čeprav njihova ravnateljica ne govori slovensko, se je potrudila in nas pozdravila v nemškem jeziku. V nemškem jeziku nas je pozdravil tudi šolski inšpektor iz Celovca, ki je odgovoren za področje Koroške. Rekel je, da ga tak način povezovanja zelo veseli. Med ljudmi in narodi je treba graditi mostove, ne pa jih podirati. Pevski zbor nam je zapel tri pesmi: nemško, slovensko in angleško. Nato so naše učence vključili v pouk kemije, fizike in računalništva. Ko smo si ogledovali šolo, ki ima kar dve telovadnici in mnogo možnosti za razgiban pouk, smo opazili na vsakem koraku red in čutili prijetno vzdušje, kakor da šola živi z nami.

Po končanem pouku smo si ogledali muzej pušk, ki so znane po vsem svetu. Popoldne so nam razkazali Celovec in Minimundus.

Ob slovesu smo čutili, da smo postali res dobri znanci in prijatelji. Septembra nam bodo obisk vrnili. Tega se veselimo eni in drugi. Ob otrocih smo se spoznali tudi učitelji. Obe šoli veže most prijateljstva. Stiki se bodo nadaljevali tudi, ko bodo sedanji učenci drugo leto pri nas in pri njih šolanje zaključili; začeli so se namreč dopisovati že peti razredi.

Marsikje se bodo stkala prava družinska prijateljstva in medsebojne izmenjave. Tudi na tak način se Slovenija povezuje s svetom.

Za pot v Avstrijo pa smo potrebovali nekaj denarja. Ker ga šola ni mogla dati, smo zaprosili za majhno pomoč nekatera podjetja. Denarno so nam pomagali: Zavarovalnica Adriatic, trgovina Ruži Line, Avtomoto društvo Pinko Tomažič in Degro Portorož.

Darila za naše avstrijske prijatelje pa so prispevali: Mehano iz Izole, Droga Portorož (Začimba) in Vinak Koper. Vsem se zahvaljujemo, da so nam omogočili to nepozabno srečanje.

*Ivica Eller, razredničarka VII. c
z Osnovne šole Cirila Kosmača Piran*

KRAJANI O TURIZMU

Metropol Hoteli Portorož so javnosti predstavili poglavitne ugotovitve raziskave "Anketa o turizmu", ki jo je z njihovim sodelovanjem v času od decembra 1992 do aprila 1993 opravila študijska skupina v šoli za podjetnike na Brdu pri Kranju.

Kdo so bili anketiranci

Raziskava je nastajala na podlagi anonimnega pismenega anketiranja krajanov Portoroža in Lucije, ki je potekalo med 20. decembrom lani in 10. januarjem tega leta. Naključno izbranim krajanom so raziskovalci poslali štiristo anket, presenetljivo veliko so jim jih izpolnjenih vrnili (64%). Podlaga za izbor anketirancev so bili podatki iz splošnega popisa prebivalcev republike Slovenije leta '91. Analiza podatkov popisa (razmerje med številom gospodinjstev in številom stanovanj) kaže, da je v naši občini kar okoli 24 odstotkov počitniških stanovanj, ki so le občasno zasedena. Če ta ocena velja, je bil odziv na anketo izredno velik! Kot zanimivost: najstarejši, ki je odgovoril nanjo ima 80 let. Med anketiranci je bilo za spoznanje več žensk kot moških in več z višjo oz. visoko šolsko izobrazbo, kot jih je sicer povprečno med populacijo.

Namen raziskave

Po predstavitvi anketnega vzorca je nujno potrebno povedati, kaj je hotela raziskava pravzaprav ugotoviti. Izmeriti je hotela "turistični utrip" krajanov - njihov odnos do turizma v domačem kraju.

Kaj mislijo domačini o turizmu

Velika večina (4/5) krajanov je zadovoljnih, da živijo v turističnem kraju. Bolj pozitivno pa so do turizma naravnani moški in tisti, ki so v tej panogi zaposleni. Ti tudi najbolj verjamejo, da je prihodnost njihovih otrok prav turizem. Veliko krajanov (2/3) verjame v možnost lastne uveljavitve v turizmu, toda le polovica bi svojim otrokom svetovala, da iščejo svojo priložnost v njem. V perspektivo svojih otrok v turistični dejavnosti najmanj verjamejo zaposlene ženske stare do 50 let. Ženske so tudi manj navdušene nad podaljševanjem turistične sezone v zimsko obdobje. Vera v prihodnost v turizmu je večja med "staroselci" kot onimi, ki tu ne živijo dolgo.

Tudi med tem kakšni gostje pretežno obiskujejo Portorož in kakšne bi si stalni prebivalci želeli, so razlike. Odgovarjajo, da je preveč starejših in povprečnih, varčnih, skromnih gostov - želijo pa si več petičnih, srednjih let, v parih ali družinah, ki bi v Portorožu letovali predvsem zaradi zabave. Najbolj pa krajane motijo mladi, hrupni obiskovalci, ki prenočujejo v spalnih vrečah in se predajajo pijačevanju. Anketirani pravijo, da si želijo več tujih gostov, več tujih in domačih, nikakor pa ne samo več domačih gostov.

Motnje in prednosti turizma

Iz ankete izhaja naslednji vrstni red motenj, ki so posledica turistične dejavnosti: 1 - preobremenjenost cest, 2 - visoke cene, 3 - slabo znanje slovenščine osebja v gostinstvu in turizmu. Na visoko

(4.) mesto se je uvrstil tudi hrup ponoči.

Kot prednosti pa anketirani najpogosteje navajajo: 1 - dodatni zaslužek, 2 - možnost zaposlitve, 3 - urejenost kraja.

Da bi bil gost bolj zadovoljen

Če bi vprašani krajanji lahko sami kaj storili za razvoj turizma, bi predvsem izpostavljali lepote naravnega okolja, izboljšali hotelsko turistično ponudbo in razširili rekreacijske možnosti za goste. Najmanj se jih je navdušilo nad možnostjo graditve novih hotelov.

Da bi bil gost zadovoljen, pa so v največjem številu navajali naslednje pogoje: - prijaznost turističnega osebja, - varnost, - čistočo.

Rezultati kažejo, da prebivalci niso najbolj prepričani, da so posledice turizma predvsem dobre. Mnenje o kvaliteti turističnih storitev pa tudi ni najboljšo. Največ odgovorov je, da storitve niso ne dobre ne slabe, precej pa jih ocenjuje kot slabe.

Tudi odgovori na vprašanje ali se njihova krajevna skupnost dovolj vključuje v turistično življenje kraja, so zanimivi. Lucijčani pravijo, da se njihova KS premalo vključuje, Portorožani pa, nasprotno, menijo, da se njihova preveč.

Na vprašanje "ali menite, da lahko ta anketa kaj pomaga pri odločitvah glede turističnega razvoja v našem kraju" jih večina verjame v to možnost, vendar so tudi pri tem odgovoru ženske manj zaupljive.

Ker ima velika večina tistih, ki so odgovorili na anketo, telefon, so se v Metropol Hotelih skupaj z raziskovalci odločili, da bodo takšno ali podobno anketo naslednjic izvedli kar po telefonu, saj glede na število telefonskih naročnikov med anketiranimi, rezultati ne bodo relevantno odstopali.

In za konec še: rezultati ocenjevanja portoroških hotelov (na podlagi mnenja anketiranih):

mesto	hotel	povpreč. ocena
1.	METROPOL	7,3
2.	PALACE	5,6
3.	RIVIERA	5,4
4.	BERNARDIN	5,3

Povzela: Livija Sikur Zorman

Naše sožalje

Ob smrti EME HARMEL z Obale 75 iskreno sožalje njenim svojcem...

Iskreno sožalje družini KOLENC ob smrti ing. KOLENCA s Poti pomorščakov.

V Ljubljani so se ljubitelji filmske umetnosti za vedno poslovili od Mirka LIPUŽIČA, ing. arhitekture, markantne osebnosti slovenske filmske ustvarjalnosti zadnjih desetletij. Kot scenarist je sodeloval pri mnogih domačih in tujih filmih. S tem svojim delom, pa tudi pri nastajanju sodobne podobe Portoroža si je pridobil veliko zaslug in je bil neločljivo povezan z našimi kraji. Njegova dela naj ohranjajo dolgo lep spomin nanj.

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta ALBINA MIKLUŠA s Prečne poti se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje. Še posebej hvala g. Gustavu Guzeju za poslovilni govor na njegovem grobu, krajevni organizaciji ZSB NOV in vokalni skupini "Portorož". Njegova družina.

To naše žareče Sonce

Nekoč so se naše babice kopale in "sončile" bolj oblečene kot gole. Ta sramežljiva kopalna moda je pozneje odvrгла take predsojke in se odločila za enodelne nemalokrat izzivalne kopalne kostime. Tem so sledili dvodelni bikiniji, nato toples hlačke, a Švedinje so vpeljale trikinije - trodelna sončna naprava sestojeca iz visokopetnih sandalic, sončnih očal in elegantnega pokrivala. Tako je postalo telo izpostavljeno soncu in očem - torej zdravje in lepota. In nadaljnji razvoj? Motite se, če mislite na maksimizacijo minimuma. Naše vedno bolj žareče Sonce se bo spravilo nad to "pregrešno seksi modo". O tem na koncu!

Mnoge mitologije so častile Sonce kot božanstvo, tako egipčanske Amon- Raa, helenski Helios, rimski Sol, staroslovanski Svarog. In kaj pomeni danes Sonce, ki je sicer vir vsega življenja na Zemlji?

Silni razvoj industrije "pušča za seboj" najrazličnejšo šaro odpadnih plinov, med katerimi sploh niso neznanemarljivi razprševalci (aerosol), ki se širijo v atmosfero. Tu je ta z vseh vetrov zbrana plinska družbica pričela uničevati tanki ozonski plašč, ki ovija kot nekakšen zaščitni pajčolan naš planet v višini nad 20 ali 30 km in preprečuje nevarnim ultravijoličnim žarkom nevidnega sončnega spektra, da udarjajo iz vsemirja v vsej svoji silini na Zemljo. V tem zaščitnem ozonskem plašču so se že pojavile nemale "luknje", nad južnim tečajem je ta večja kot Evropa pa tudi sicer je ozonski plašč stanjšal za 20 do 40 odstotkov nad Evropo in Atlantskim oceanom; nad Avstralijo je baje stanje že alarmantno.

Ultravijolični (kratkovalovni) sončni žarki so nevarni živim organizmom, čeprav brez sonca ni življenja na Zemlji in je to tudi za naše zdravje in dobro počutje nujno. Naj naštejemo samo nekaj tega: nastajanje anti-radičnega vitamina D, regulacija kalcija v kosteh, aktiviranje kožnih encimov v zvezi z odpornostjo organizma, aktiviranje epifize v možganih za dobro počutje, sicer nastaja potrtost, in še mnogo tega.

To kar je predvsem nevarno so ultravijolični žarki, če jih je preveč. Velja torej tudi tu, da je srednja mera zlato pravilo povsod in zlasti v medicini znano že iz antične dobe. Pretiravanje v sončenju je škodljivo, nevarno pa zlasti za svetlopolte, ki jim celice ne proizvajajo zadostno količino črnega barvila melanina. Poleg neposrednih posledic prehitrega sončenja kot so pordečitev, sončarica, povzročajo dolgotrajno pretirano sončenje postarjanje in nagubanost kože, njeno manjšo prožnost, nastanek keratoz in povečanje nevarnosti kožnega raka. Slednji se je v zadnjem desetletju že dramatično dvignil, v ZDA zbolijo za tem okoli 10 milijonov, v ZRN se približuje milijonu, medtem ko so izgledi še slabši zaradi rastočega propadanja ozonskega plašča.

Preveč sonca škodi tudi očem, saj se je pojavilo nastajanje sive mrežnice tudi pri mlajših. Sicer je to pojav starejših. Pojavljajo se tudi poškodbe veznice, zato so sončna očala malone nujna.

Melaninski pigmentni sloj v koži preprečuje, kot nekakšen filter, globlje prodiranje ultravijoličnih žarkov pod kožo. Če ta nastaja prepočasno in ga premalo, je potreben umetni zaščitni sloj, ki ga dajejo razne kreme z odmerjenim zaščitnim faktorjem; nemalokrat je potrebna majica ali srajca iz tanke tkanine. Zaradi tanjšega

ozonskega plašča je danes sončenje nevarnejše kot pred desetletji. "Zahrbtno" je lahko sonce pri rahlem vetru, ki zmanjša občutek vročine, ne pa učinka žarkov. Na morju in na svetlih plažah je zaradi močnega odboja žarkov sončenje občutnejše, prav tako so soncu bolj izpostavljeni obraz, pleča in hrbet, lakti, kolena, otroci pa so neprimerno bolj občutljivi za sončenje kot odrasli, v kozmetičnem smislu pa občutljivost narašča s starostjo.

In bodoča moda sončenja? Če se bo še naprej uničevalo ozonski plašč, lahko pričakujemo na plažah vedno manj bi in trikinijev. Japonska je že na preži in pripravlja posebne tančice za preprečevanje prodiranja nevarnih kratkovalovnih žarkov vendar ne bi zmanjšale našega vidnega polja in globine vida.

dr. Miroslav Zei

Obnovljena neobhodno potrebna dragotina

Ne gre za morskovo vodo, pač pa za tisto iz pip. Za tisto, ki resno pomislimo nanjo le, kadar noče priteči, kadar kje uhaja pa marsikaj zmochi, predvsem pa, kadar je treba plačati zanjo račun.

Marsikateri naš krajani, da o gostih ne govorimo, je portoroško gradbeno konstrukcijo (vodni rezervoar), preraslo z robidovjem in drugimi vse prej kot okrasnimi rastlinami, videl kot nekaj zapuščenega, ki nikomur in ničemu več ne služi. Tak videz kot v zunanosti je zagotovo dajala tudi v notranjosti, kajti zgrajena pred kakimi štiri-desetimi leti, drugačna biti ni mogla. Služila pa je vendarle svojemu namenu.

Zdaj je temeljito prenovljena. Na njeni obnovitvi in izpopolnitvi je delalo po dvajset delavcev ŠGP "Obnova" Ajdovščina in ljubljanskega IMP kar polne tri mesece. Kako vse drugačna je v zunanosti, lahko vidi vsak mimoidoči po zgornjem delu Letoviške poti, da bi si jo ogledal v notranjosti pa bo žal daleč le malokomu, zato naj o tem nekaj navzgem: predverje, prava ogromna dvorana, daje vtis kar nekakega svetišča. Vse se lesketa od novo prebarvanega in funkcionalnih delov, bodisi zamenjanih ali na novo vgrajenih. Na belini sten in stropa pa bi kar prav prišla kakšna freska. Za dvorano in ob njej, kamor je treba zlesti po dokaj krepko visokih stopnicah, pa kar osem rezervoarjev, ki spominjajo na manjše plavalne bazene in premorejo nad tisoč kubikov vode. Na novo so vgradili tudi elektronsko napravo, ki bo omogočala računalniško kontroliranje in reguliranje dotoka in pretoka vode kar iz centra. Naj še omenim predorček, ki ga je dovolj, da lahko gre stoji skozenj tudi nad dva metra visok orjak, pelje pa tako daleč proti severu, da tudi najbolj vnetega korakarja ne bi mikalo iti po njem do konca.

Za vodo nas torej nima kaj skrbeti, vprašamo se lahko le, koliko nas bodo stroški take rekonstrukcije udarili po žepu, ko bomo plačevali račune zanjo.

"Vsaj kakih petdeset let ne bomo tu potrebni več", je dejal delovodja Rudi Kokot, "razen če nas ne boste najeli za sprotno odstranjevanje vsega, kar se bo komu zljubilo tukaj odvreči. Tisti kup gradbenih odpadkov in vse ob njem, kar tam vidite, je prišlo potem, ko smo mi vse za seboj pospravili in to zagotovo ne od daleč", je še dodal.

Mirko kos

Kaj namesto "KAŠTELA"?

II.del

Na podlagi sklepov Sveta KS Portorož o predlagani ureditvi prostora bivše tržnice "Kaštel" se je 10.6.1993 sestala skupina krajanov, ki stanujejo v bližini "Kaštela", s predstavniki novega upravljalca prostora (Okolje Piran) in se poskusila dogovoriti o tržnem redu. Največ so se ukvarjali z vprašanjem, kako na tržniščnem prostoru zagotoviti javni red in mir (čas obratovanja, izvajanja gostinskih uslug, varnosti, reda in čistoče).

Neformalno so se zedinili za naslednje: tržnica bo odprta do 24.00 ure, alkoholne pijače bodo točili do 23.00 ure, med 20.00 in 24.00 uro za red skrbijo štiri redarji, po polnoči pa en sam, tržnica bo ob 1.00 zjutraj izpraznjena in popolnoma očiščena.

Po tržnici se ne bo dovoljeno sprehajati s kozarci. Gostinska ponudba bo izključno na ograjenem prostoru pri mizah (pri šanku pijače ne bodo stregli). Glasbe ne bodo ojačali in ne bo presegala dovoljene jakosti zvoka (gl. odlok o javnem redu in miru...), zaključila pa se bo ob polnoči.

Morebitne kršitve bo sproti preverjala koordinativna skupina, ki so jo oblikovali na sestanku. V njej bodo: Viktor Rebek, Doro-teja Ivanič, Albert Širca, Peter Mahnič (predstavniki organizatorja), Alojz Umek, Boris Bekeš in Lina Poljšak. Skupina bo tudi usklajevala interese organizatorjev z zahtevami krajanov.

Upamo, da bo upravljelec tudi v praksi zmogel izpolnjevati dogovorjeno in da bo uspešno prestal kontrole koordinativne skupine.

Pred sestankom smo obiskali še podjetje IN TOUR, d.o.o. iz Kopa, ki financira celoten projekt. Od predstavnika podjetja g. Frankarlija smo izvedeli, da se je, poleg težavnih usklajevanj s krajanji, pojavila še zahteva direktorja Hotelov Palace, ki v imenu prejšnjih upravljalcev "Kaštela" od novega organizatorja (investitorja) zahteva nekakšno odškodnino - povračilo vložnih sredstev v infrastrukturo bivše tržnice. Zanimivo je, da bivši upravljalci podobne terjatve niso postavili že lani, ko "Kaštel" ni obratoval. Nehote se zdaj človeku porodi vprašanje, čigava lastnina je pravzaprav ta nesrečni "Kaštel"!

Občinska, seveda, kar pomeni, da bi morali prejšnji investitorji oziroma prejšnji upravljelec odškodninski zahtevek za vložena sredstva v tržnico nasloviti na občinski izvršni svet. Le-ta pa najbrž ne bo pripravljen odšteti zahtevane vsote. Ponavlja se torej navada, da je najboljšje pristaviti svoj lonček tja, kjer so celinčki, če jih že sam nisi bil sposoben zaslužiti ali nagrabiti.

Iskreno upamo, da se bodo stari in novi upravljalci, investitorji in komunalci ter občinski možje do konca sezone uspeli pogoditi, kdo je koliko vložil v ta prostor in koliko komu pripada.

Novemu upravljalcu pa na koncu še obilo sreče pri preprečevanju incidentov in ekscesov na tržnici ter vestno izpolnjevanje zahtev krajanov, saj bi bilo zares škoda, da bi po vseh mukotrpnih pogajanjih, vložnih sredstvih in vsemu trudu - tržnico "Kaštel" zopet zaprli.

David Božič

NAŠI PRAVNI NASVETI: VKNJIŽBA ETAŽNE LASTNINE

Ali ste lastniki stanovanj v večstanovanjskih hišah že poskusili vknjižiti lastninsko pravico na stanovanjih oz. poslovnih prostorih v zemljiško knjigo? (Lastninsko pravico na posameznih delih stavbe imenujemo etažna lastnina).

Če ste to že poskusili, ste verjetno naleteli na določene težave. V zemljiški knjigi ste lahko odkrili, da je vknjižena le stanovanjska hiša kot "družbena lastnina v uporabi občine oz. določenega investitorja". Stavba torej ni vknjižena po etažnih delih. V takem primeru je potrebno predlogu za vknjižbo priložiti načrt etažnih delov za vso stavbo in pogodbo o vzajemnih razmerjih med etažnimi lastniki: slednjo le, če sta bili prodani vsaj dve stanovanji in predlagani vknjižbi za vsaj dva kupca.

Ali vam je morda prodajalec poleg pogodbe za stanovanje izročil tudi načrt etažnih delov stavbe? Če je to storil, potem je ravnal v skladu z določili Zakona o obligacijah, ki v 454. čl. določa, med drugim, da se s prodajno pogodbo prodajalec zavezuje, da bo stvar, ki jo prodaja, izročil kupcu tako, da bo ta pridobil pravico razpolaganja oz. lastninsko pravico (leta se pridobi z vknjižbo v zemljiško knjigo).

Večina od vas verjetno ni s kupoprodajno pogodbo prejela od prodajalca načrta etažnih delov stavbe. Vendar je prodajalec oz. investitor (gradbeno podjetje) dolžan tak etažni načrt naročiti na svoje stroške. Investitorji so bili v glavnem gradbena podjetja, ki so lahko sama izdelala take načrte in se verjetno ti načrti hranijo pri njih. Sicer pa je potrebno tak načrt naročiti pri registriranem podjetju oz. posamezniku, ki lahko izdeluje tehnično dokumentacijo za graditev objektov.

V pogodbi o vzajemnih razmerjih, ki sem jo zgoraj omenila in ki jo morajo skleniti

etažni lastniki med seboj ter overiti svoje podpise (najmanj dva etažna lastnika), je potrebno določiti način uporabe, upravljanja stavbe, skupnih delov in naprav, obseg in način uporabe in vzdrževanja, kritje stroškov za vzdrževanje, investicije ipd.

Če povzamem:

- pred vknjižbo posamezne etažne lastnine, je potrebno predlagati vknjižbo stavbe in zemljišča v zemljiško knjigo "E",
- istočasno ali pozneje vložiti posamezni etažni lastnik predlog na podlagi katerega opravi sodišče vpis etažne lastnine in drugih pravic v zemljiško knjigo E.

odvetnica Vukica Jovanović-Krevatin

10. JUBILEJNI ŠAHOVSKI MEMORIAL DR. MILANA VIDMARJA V PORTOROŽU

Šahovska zveza Slovenije je od 11. do 15. junija v hotelu RIVIERA priredila prvi del letošnjega VIDMARJEVEGA MEMORIALA.

Od desetih Vidmarjevih memorialov jih je Portorož gostil sedem: '73, '75, '76, '77, '85, '87 in sedaj '93 leta. Upamo, da je tokratni jubilejni turnir dober znak, da Portorož postane ponovno šahovska arena Vidmarjevih memorialov.

Turnir se je iz Portoroža preselil v Rogaško Slatino. Udeleženci portoroškega dela so bili zadovoljni in so pohvalili Portorož kot turistični kraj. Iz ozko šahovskega stališča pa seveda vsi niso bili zadovoljni. Tisti z manjšim točkovnim saldom upajo, da ga bodo v Rogaški popravili, medtem ko oni, ki so odšli iz Portoroža na vrhu šahovske razpredelnice - da ga bodo obdržali. Teško je verjeti, da bodo ob koncu vsi zadovoljni. Za nas je bistveno, da so zadovoljni z našim krajem.

Jovan Nikolić

AVTOMOTO DRUŠTVO "PINKO TOMAŽIČ" PIRAN Autocamp Strunjan

zagotavlja v svojih storitvenih dejavnostih:

- kvalitetno poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil B-I kategorije,
- servisne usluge na vozilih "Zastava" in Volkswagen",
- članstvo AMZ Slovenije,
- kolesarske tečaje za učence osnovnih šol,
- počitnikovanje v Autocampu v Strunjanu s turističnimi uslugami.

VSE TO PO ZMERNIH IN UGODNIH
CENAH.

Za vse podrobnejše informacije
kličite na telefon:
78-638 - recepcija.

ritz

Gospodinska in
gostinska oprema

Grčar Robert

Obala 120, Lucija
tel. 066/770-800

boutique MICI

(pod Metropolom)

Moška in ženska krznena in
usnjena konfekcija
usnjena galanterija

Grčar Friderik

Obala 20/a, Portorož
tel. 066/75-593

ŠAH V PORTOROŽU - PORTOROŽ V ŠAHU -

Sedemdeseta leta pomenijo dokončno uveljavitev šaha v Portorožu in turizmu. Začelo se je z dvobojem SMISLOV - PORTISCH, nadaljevalo z dvobojem PRIMORSKA - ČEŠKA, PRVENSTVOM JUGOSLAVIJE, dvobo-

Dvorana hotela NEPTUN: dvoboj SMISLOV - POTRISCH se je začel. V ozadju sodnik g. PIRC in njegov pomočnik g. Ivan ZABUKOVEC.

jem SLOVENIJA - ITALIJA, trobojem PORTISCH - GELLER - POLUGAJEVSKI, SINDIKALNIM PRVENSTVOM SLOVENIJE in končalo z MEMORIALOM DR. MILANA VIDMARJA.

Dvoboj SMISLOV - PORTISCH za rezervo na TURNIRJU KANDIDATOV za svetovnega prvaka je bil odigran od 30.3. - 8.4.1971 v hotelu NEPTUN. Zanimivo je, da je to bila hkrati otvoritev tega hotela. Sodnik dvoboja je bil veleojster PIRC, njegov pomočnik Ivan ZABUKOVEC. Neposredno organizacijo je vodil Jovan Nikolić. Rezultat dvoboja - 3:3. Na podlagi Sonnenborn sistema je bil za zmagovalca proglašen PORTISCH. Pirc je komentiral vseh 6 partij dvoboja v znanem "SCHACH-ECHO". Po komentarju je v zelo lepi luči predstavil tudi turistični Portorož.

23. SINDIKALNO PRVENSTVO SLOVENIJE. Šahovska zveza Slovenije je organizacijo poverila Šahovskemu društvu Portorož. Pričakovali smo 24 ekip oz. 150 - 160 šahistov. Prišlo jih je nekaj manj - okrog 120. To so bili dnevi množičnega

šaha. To je največja vrednost te prireditve, ki se je odvijala v hotelu RIVIERA: 28. - 30.5.1971.

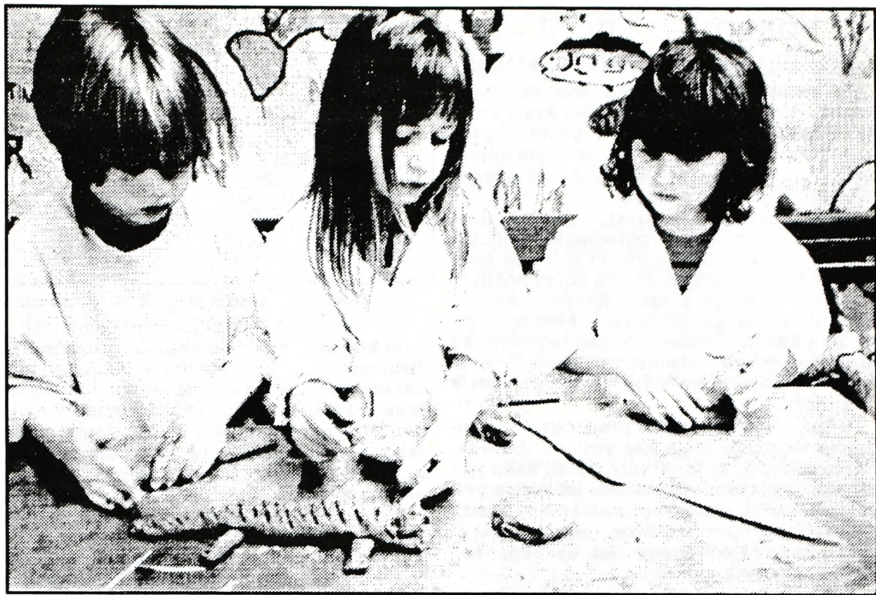

Udeleženci šahovskega dvoboja Češka - Primorska pred hotelom RIVIERA.

ŠAHOVSKI DVOBOJ PRIMORSKA - ČEŠKA, 12/13.6.71 v hotelu RIVIERA. Rezultat je bil katastrofalen za ekipo PRIMORSKE - izgubila je: 18 1/2 - 1 1/2. Čast PRIMORSKE je rešila gospa Štekarjeva, ki

OB DVAJSETLETNICI JE PIRANSKI VRTEC POSTAL "MORNARČEK"

Pred dvajsetimi leti je na hribu pod piranskim mestnim obzidjem otrokom svoja vrata odprl novozgrajeni vrtec. Ko je leta '74 postal samostojni zavod z uradnim imenom "Vzgojno varstveni zavod Piran" je njegova prva ravnateljica postala g. Valerija Uršič. V Portorožu sta takrat bila dva oddelka, vendar smo vrtec, ki ga imamo danes dobili šele leta '85 kot dislocirano enoto vrtca Piran. Dvajsetletnico svojega vrtca so malčki, skupaj s svojimi vzgojitelji-cami in starši proslavili z veselim rajanjem 14. junija na svojem igrišču. Portoroška enota vrtca, ki ji je ime "Barčica", je zdaj dobila še svojega "Mornarčka" - tako je namreč zdaj piranskemu vrtcu ime. Otroci so v ustvarjalnih delavnicah na slovesnosti pokazali, česa vse se v vrtcu učijo in kaj vse že znajo... Tanja Tomič, od septembra '91 vršilka dolžnosti ravnateljice, v svojem uvodu v monografijo, ki jo je Vzgojno-varstveni zavod Piran izdal ob tej priložnosti, pravi, da je njihova vizija, da bi piranski vrtec postal prepoznaven po umetnostnih aktivnostih in tako še bolj zaživel s svojim mestom.

Glina je v vrtcu vsakodnevno v uporabi. Otroci lahko tudi tečaj obilovanja glin. Naučijo se oblikovati vse: od živali do piskrčkov.

ARCHITECTA

d.o.o. / S.r.l.

TARTINIJEV TRG 15, 66330 PIRAN
PZZA. TARTINI 15, 66330 PIRANO
TEL 066/75-982, FAX 74-562

ŽELITE PRODATI HIŠO, ODDATI V NAJEM ALI ZAMENJATI STANOVANJE?

POTEM VAM NAŠ ODDELEK ZA NEPREMIČNINE NUDI VSO STROKOVNO POMOČ PRI POSREDOVANJU.

ČE SO VAS UVRSTILI NA SEZNAM "ČRNOGRADITELJEV", POTEM VAM NUDIMO VSO POMOČ PRI IZVEDBI POSTOPKA LEGALIZACIJE.

ČE POTREBUJETE SODNO CENITEV, DELILNI NAČRT, ALI PA SE ŽELITE VPISATI V ZEMLJIŠKO KNJIGO, POTEM SE OGLASITE PRI NAS.

ČE PA ŽELITE ADAPTIRATI HIŠO ALI POSLOVNI PROSTOR IN NE VESTE, KJE BI ZAČELI ZBIRATI VSA DOVOLJENJA, PROJEKTE IN PONUDBE, POTEM SMO MI PRAVI NASLOV ZA VAŠE TEŽAVE.

NAŠ DELOVNI ČAS JE VSAK DELOVNIK OD 8-15 URE, OB SREDAH DO 17. URE.

- ŠAH V PORTOROŽU - PORTOROŽ V ŠAHU

je na svoji plošči dosegla rezultat 1:1. Rezultat ni bil sramota, saj so v ekipi Češke igrali vele mojstri Hort, Filip, Smejkal, Pribil, Blatni in drugi mednarodni mojstri. To je žal (prvi?) nastop PRIMORSKE na mednarodni šahovski sceni.

26. ŠAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE v hotelu RIVIERA od 5.12. do 20.12.71. Sodelovalo je 38 šahistov, igrali so po "švicarskem sistemu". O moči tega turnirja govori podatek, da je od 38. udeležencev kar 10 kmalu postalo vele mojster. Zmagovalca prvenstva sta postala, po precej burnih obratih, mednarodna mojstra OSTOJČIČ in VUKIČ. Reporter DNEVNIKA, ki so ga slovenski udeleženci prvenstva razočarali, je navedel, "da so vsi šahisti hvalili organizacijo".

ŠAHOVSKI DVOBOJ SLOVENIJA - ITALIJA; odigran je bil na 10. tablah v hotelu RIVIERA 11. in 12. novembra 1972. V prvem kolu je bil rezultat 7:3 za Slovenijo, a v drugem 5 1/2:4 1/2 tudi za Slovenijo. To ni bil rezultat kakršen je bil v

dvoboju ČEŠKA - PRIMORSKA, še vedno pa soliden in prepričljiv. Naj povem še to, da smo videli v tem dvoboju na prvi plošči - med Pircem in Monticelli-jem, kot se to spodobi za gospodo v teh letih, "pravi salonski" remi.

ŠAHOVSKI TROBOJ ZA STATUS KANDIDATA ZA PRVAKA SVETA: PORTISCH - GELLER - POLUGAJEVSKI, odigran je bil v dvorani portoroškega AVDITORIJA od 5.9. - 22.9.73. Igralci so bili nastanjeni v hotelu RIVIERA. Sodnik troboja je bil dr. Viljem Lippai, neposredno organizacijo je vodil Jovan Nikolič.

Prepričljivo je zmagal PORTISCH s 5 1/2 točke, pred POLUGAJEVSKIM 3 1/2 in GELLERJEM 3 točke - Portisch in Polugajevski sta postala kandidata za svetovnega prvaka in se pridružila Spaskemu, Petrosjanu, Meckingu, Karpovu, Korčnoju in Byrnu. Kdo ve, kako bi se bilo vse končalo, če ne bi Geller napravil boljšega položaja proti PORTISCHU misleč, da je kontrola časa mimo in dovolil, da mu je zastavica

padla. DELO je pisalo o udeležencih troboja in o organizaciji z največjim spoštovanjem in pohvalo.

Jovan Nikolič

Dvorana hotela RIVIERA: 26. prvenstvo Jugoslavije v šahu. Zaključna svečanost podelitev nagrad. Na sliki: g. PIRC in JANOŠEVIČ, Jolanda KOS (predsednica občine Piran), F. KOSOVEL in N. SPINELLI, direktor Igralnice - "večnega" sponzorja portoroških, tudi šahovskih, prireditev.

Širokogrudno prenočišče zastoj

Za različne praznike, pa tudi za konec tedna, dobiva Portorož podobo kraja sredi turistične sezone. To pride prav turističnemu gospodarstvu in nam vsem skupaj. Ob tem pa včasih ne znamo pobrati denarja, ki se nam ponuja.

Če na takšen, malo živahnejši, dan obiščete nekatere malo odročnejše kottičke, boste marsikje našli ljudi, ki so si na hitro uredili brezplačen prostor za nočni počitek. Za tiste, ki imajo s sabo spalne vreče, je razumljivo, saj nimajo denarja. Med njimi pa so bolj imoviti. Zvečer si preuredijo avto ali pripeljejo s sabo bivalno prikolico. Tega ni malo ns Seči, ponekod v Luciji, pa tudi v Portorožu.

Včasih zastojkarski prenočevalci prebijejo na enem kraju kar več dni. Seveda, saj ni nikogar, ki bi jih povprašal, kako je z brezplačnim prenočevanjem, kako je s prijavo. Navadno pustijo za sabo še kup smeti. Na Seči so opazili takšne "zastojkarske" goste kar več sobot zapored. Seveda, všeč jim je in še zastoj povrh.

Prav je, da smo gostoljubni. Takšna gostoljubnost pa nam ni v škodo samo zaradi denarcev, temveč tudi zaradi ugleda. Kdo pa rad pride med ljudi, ki so se udumili inkognito. M.J.

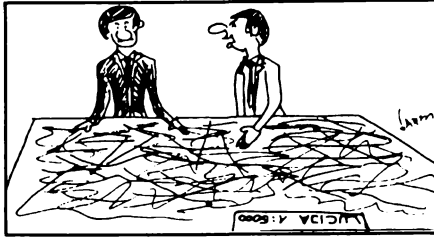
...in nisem imel več moči, da bi peljal do kakšnega kampinga.

Spakedrana veličina

Večkrat slišimo, da je Lucija največje mesto piranske občine. V pogovorih pa neredki arhitekti pristavljajo, da je tudi po zasnovi največje sračje gnezdo. Za stari Piran in tudi prenovljeni Portorož velja, da sta prežeta z arhitektonsko ubranostjo, za novo nastajajočo Lucijo pa se manifestira pravilo, naj ne ve levica, kaj dela desnica.

Na obalnem območju je kar nekaj urbanističnih spačkov. Vse daleč presega Lucija. Ker gre v glavnem na novo pozidavo, bi lahko bila zgled ureditvene ubranosti in harmonije z ambientalno specifikjo. Pojdite na Sečo in se malo zviška spogledujte z dolino pod sabo. Vse je nametano, brez reda, brez občutka za harmonijo, za povezanost gradbenih zamisli, za racionalno, pa vendar lahko potporabo prostora. Posamezne zazidave mrgolijo različnih, med seboj si nasprotujočih zamisli, kot da so urbanisti in gradbeniki skregani med seboj in med njimi, kot nasprotniki v Bosni, ni nobene povezovalne misli.

Kar pogledjmo si novonastajajoče trgovskoposlovno središče. Poslopje, ki tako po zunanjem poslovanju, glede uporabe gradbenega materiala, pa tudi glede smotrne uporabnosti sodijo vse kam drugam in ne v ta prostor. Za skoraj vse posamične na novo zgrajene dele Lucije velja, da so kot mikroenote zanimive, sestavljene v celoto pa bodo znanecem pričale, kako veliko eksperimentiranja, briskiranja uveljavljenih zakonitosti in degradiranega posluha za nastajanje novega upoštevanje preteklo snovateljsko kulturo, se je nakopičilo na majhnem, a tako dragocenem naselivnem prostoru.

...in šele sedaj smo ugotovili, da so se po načrtu sprehajale kure.

In kdo zasluži kolajno za tak "spomenik"? Urbanisti, arhitekti, gradbeniki? Oblast, ki z zavezanimi očmi sledi zdaj tem, zdaj onim resničnim ali namišljenim strokovnim veličinam? Zakaj dovoljuje, da se privlačen, a tako majhen del našega obmorskega sveta spreminja v eksperimentalni poligon za strelce različnih sort?

Ne v obtožbo kogarkoli, pač pa v razmišljanje te vrstice vsem, ki so odgovorni za to, kar nastaja novega. In za popravni izpit. Če je še mogoč!

Mario Arneri

Razvedrilo in zabava

V vsakem turističnem kraju si na različne načine prizadevajo pripraviti dopustnikom čim več razvedrila in zabave. Pri nas je danes to bolj omejeno na prireditve velikega formata, na zabave in plese v hotelih in na različne športne prireditve, predvsem na vodi. Skoraj pozabljena pa je nekdanja vsakoletna privlačna zabava - tekma z osli.

Pred nekaj desetletji so bile takšne tekme vsako leto na lucijskem nogometnem igrišču. Ogledalo si jih je veliko gostov in domačinov. Skoraj vsi so fotografirali vesele in smešne zgodbe, ki so prepletale vsako tekmovalje.

Iz vseh okoliških krajev (Sečovelj, Parecaga, Lucije, Strunjana in še od kod) so se tekmovalci pripeljali na okrašenih vozovih. Najprej je bilo na nogometnem igrišču tekmovalje kasačev, pozneje pa je navadno salve smeha vzbujala tekma jahalcev.

Vrsto let je zmagoval "Moro". Lastniku je seveda prinesel kar lepe nagrade.

Koristno in prijetno

V organizaciji italijanske skupnosti so že tretje leto v Luciji pripravili krožek šivanja in pletenja. Po šestih mesecih so naredili pregled pridobljenih sposobnosti. Udeležence tega krožka so se naučile krojiti, šivati in plesti različna oblačila. Nekaterim je to v veselje, ker lahko marsikaj zašijejo za sebe in svojo družino, usluge pa lahko ponudijo tudi drugim. Za konec letošnjega tečaja so priredili razstavo najboljših del, zahvalili pa so se tudi vodjem tega tečaja. Če bo dovolj zanimanja, bodo nov tečaj organizirali spet jeseni.

Zasmrajeni kontejnerji

Okoli blokov, pa tudi drugod, se v zadnjem času ljudje najraje kontejnerjem za

smeti ognejo v velikem loku. Skoraj brez izjeme iz njih smrdi, da si moraš zatisniti nos, če prideš v njihovo bližino.

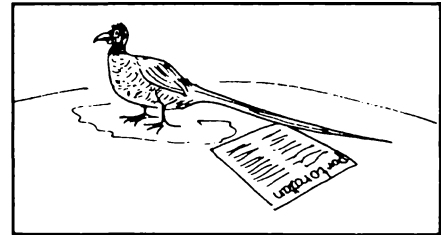
Toplo vreme gotovo pospešuje razkorak vsega, kar se nabere v trebušastih posodah. Te neprijetnosti ni tam, kjer kontejnerje perejo. A žal kaj takega počnejo vse redkeje. Pravijo, da ni jasno, kdo bi moral to storiti. OKOLJE, ki odvažajo smeti in je večinoma tudi lastnik kontejnerjev ali stanovalci, ki jih uporabljajo. Naj bo tako ali drugače, red je treba narediti! Še posebej pa velja to tam, kjer se okoli posod za smeti nabira odložena nesnaga.

Oaza fazanov

Na obronkih nad Portorožem, proti Luciji in Seči, je večkrat slišati odsekanje klince fazanov. To je zanimivost, ki jo velja skrbno varovati.

Znanec iz Lucije, ki ima njivo na Seči, je podložil jajca v fazanje gnezdo. Ves čas valjenja je prinašal v bližino hrano. Pa ne zato, da bi imel od tega kakšne koristi, pač pa iz veselja, da se bo povečalo število teh redkih ptic. Sreča pri tem je, da fazane puščajo ljudje v miru in da uživajo, ko vidijo fazana, njegov par ali pa celo večjo jato.

Zdaj nam bojo še lovci razbijali škatle!

"Leteči Holandec" v Lucijskem avtokampu

V lucijskem "hotelu na prostem", kot nekateri imenujejo tamkajšnji avtokamp, imajo vsako leto še posebej dragega gosta. Pred 27. leti se je ustavlil v tem avtokampu gost iz Holandije. Kraj in ureditev kampa sta mu bila tako všeč, da se je sem vračal leto za letom. Neredko pride ob začetku poletja in prebije tu dva meseca. Zaradi boleznij je to počitnikovanje izpustil samo lani, letos pa že spet pričakujejo svojega dragega gosta iz Amsterdama. "Leteči Holandec", kot ga v šali imenujejo, večkrat pravi, da je obiskal precej sredozemskih krajev, toda tu, v Luciji, mu je še posebno všeč, zato se sem z zadovoljstvom vrača.

Poplava barov?

Tako kot v Portorožu, tudi v Luciji rastejo bari kot gobe po dežju. Videti je, da za vse le ni dovolj gostov in nekateri se znajdejo pred dilemo, kaj z lokalom. Zato se ti in tam kaže trgovina s temi nepremičninami. Morda je za vsem tem tudi poenostavljena predstava, da je najbolje vložiti denar v lokal. In če v njem ne bo prometa, bo še vedno mogoče prostore z dobičkom prodati. Če je tako trgovanje skladno z nameni urediti Lucijo, naj presodijo pristojni.

Vsi hoteli Metropol Hotelov

Depandanse Metropol Hotelov postopoma preurejajo in tako postajajo samostojni hoteli. Najprej so slovesno otvorili bivšo depandanso "Barbaro", ki je zdaj hotel. Direktor "Barbare" je Mihajlo Tesič, nekdanji direktor GH Metropol. Potem so, 17. junija, otvorili še hotel "Marita"...

Zdaj se Metropol Hoteli pripravljajo še na adaptacijo hotela "Vesna" in bungalovov Lucija, za kar so že dobili lokacijsko dovoljenje občine Piran. V "Vesni" bodo iz 53. sob uredili 25 apartmajev in s tem zvišali kvaliteto bivanja v hotelu. Do bungalovov pa bodo zgradili dovozno pot ter uredili cel sistem pešpoti.

Po morju plavajo...

Iz Emona Hotelov Bernardin je prišlo pismo z naslednjo vsebino:

"Ugotavljamo, da se ponavljajo podobne situacije kot leta 1992 in sicer močno onesnaženje akvatorija pred kompleksom Hotelov Bernardin. Iz ankete in pritožb gostov, ki se ne nanašajo na nivo storitev, temveč na kvaliteto bivanja v okolju, je razvidno, da še sedaj niso realizirane zahteve iz odločbe Obalnih inšpekcijskih služb iz leta 1992. Po akvatoriju pred hotelskim kompleksom plavajo fekalni odpadki, ki prihajajo iz atmosferskih izlivov v akvatorij."

Menda gre za fekalije dveh ali treh hiš

na Vilfanovi ulici, katerih kanalizacija se zliva v meteorno kanalizacijo - ta pa v morje. Za odstranitev tega problema je obalna inšpekcija zadolžila KSP "OKOLJE" ... In tu se je vse ustavilo.

V nadaljevanju pisma iz bernardinskih hotelov, ki ga je podpisal izvršni direktor hotelov Anton Domnik sledi:

"Prisegamo na to, da smo zelena občina, vendar se bojim, da bomo s takim pristopom dejansko zagotovili zeleno morsko vodo onesnaženo od fekalij.

Za ureditev in zagotovitev kvalitete bivanja turistov v kompleksu Hotelov Bernardin zahtevamo takojšen skupni sestanek s predstavniki Obalnih inšpekcij, izvršnega sveta SO Piran in Bernardina, kot tudi predstavnikov Republiške stranke zelenih. Na sestanku naj bi se ugotovilo dejansko stanje ter zagotovilo roke za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in zadolžitve s priimki in imeni."

Zadnje upanje

Ob pomolu pri starem skladišču soli "Grando" je že kakšen poldrugi mesec zvečer zasidrana ladja LAHO (ime je sestavljeno iz prvih črk angleških besed Last Hope - v prevodu: zadnje upanje). Lastnik ladje je firma Adriatic Safari, katere direktor in solastnik je Vinko Kveder, doma iz Lucije. Ladja je letos dosegla ugledno starost, saj šteje že 90 pomladi, zgrajena pa je bila za prevažanje tovorov

po severnih morjih. Med 1. in 2. svetovno vojno so jo Nemci uporabljali kot kamuflažno ladjo. Konec '70 let je bila preurejana v ladjo za turistične vožnje. Letos je v Sloveniji doživela zadnjo rekonstrukcijo. Pri preureditvi ladje sta lastnikom veliko pomagali podjetji "Droga" in "Color Medvode".

Če je potnikov dovolj, LAHO zjutraj ob 10 uri izpluje na krožne panoramske vožnje, lahko pa se z lastniki dogovorite tudi za ribje piknike, celodnevne izlete ali za pripravo slavnostnega kosila. Restavracija prične delati zvečer. Brez skrbi - sanitarije na ladji se ne izlivajo v morje, ker ima ladja za to dva elezna rezervoarja.

Joj, kam bi odvrigel...

To, kar vemo že vsi, je končno odkrila tudi Komunalna inšpekcija - da je košev za smeti odločno premalo! "Okolju" je zdaj naložila, da jih čimveč razporedi predvsem tja, kjer se giblje veliko ljudi.

Portoroška "rampa"?

Tistim, ki se vozijo za trgom Prekomorskih brigad in po portoroškem glavnem pomolu, svoja vozila pa parkirajo na obali za objektom, kjer so restavracije "Ljubljana", "Pivnica" ... je morda odklenkalo. Pred potjo, ki od ceste Obala teče mimo trga, naj bi postavili zapornico!

PISMA PORTOROŽANU - PISMA PORTOROŽANU - PISMA PORTOROŽANU - PISMA POR**ODMEV NA: "ASFALTIRANJE KLANCA LETOVIŠKE POTI"**

Skušali bomo biti še bolj jedrnat in razumljivi, kot avtorja člankov v četrti in peti številki letošnjega "Portorožana".

Ker s podpisom pogodbenega določila o kvalitetni izvedbi del in odpravi eventualnih pomanjkljivosti mislimo resno, prosimo prizadete, da nam sporočijo, kaj bi želeli na omenjenem klanecu imeti. Na voljo smo vam na tel. št. 75-140 g. Bučar.

Da pa bodo eventualni predlogi strokovni in argumentirani naj povemo, da je bila sanacija klanca Letoviške poti izvedena z asfalt betonom iz eruptivnih agregatov 0/11 mm, v debelini 4 cm.

Tisti, ki smo "to spackali", smo prizadeti in smatramo, da so takšne neargumentirane obtožbe nekorektno in zlonamerne. Isto smatramo za avtorja članka "Da bo Sončna pot vredna svojega imena". Predno je določil krivca za ritje krajanov k svojim domovom, bi se lahko potrudil izvedeti, zakaj so delavci popravili svoje stroje.

Žal v svoji sredini nimamo strokovnjaka, ukega peresa, tako kot so avtorji omenjenih člankov. Zato o navedenih temah ne želimo polemizirati preko "Portorožana" in bomo zato raje še naprej opravljali delo, za katerega smo usposobljeni. Vse tiste, ki pa imajo z nami ali zaradi nas kakršne koli težave, pa prosimo, da jih rešujejo z nami neposredno.

SCT GRADNJE, d.o.o., Piran
66330 Piran, Dantejeva 1, tel. 75-140, 76-145

P.S. uredništva:

V 4. in 5. številki se je "Portorožan" obregnil ob asfaltiranje dela Letoviške poti (dostop k stanovanjskim blokom). Investitor je bila občina Piran, dela pa je aprila meseca opravilo podjetje S.C.T. Gradnje

Piran, ki se je tudi oglasilo na apel uredništva v prejšnji številki, da v "Portorožanu" pričakujemo odgovor pristojnih in odgovornih. Lepo, da so se SCT-jevci oglasili, pričakovali pa smo, da bo kakšna beseda prispela tudi od pristojnih (in odgovornih) v upravi piranske občine - skratka tistih, ki so dela naročili, odobrili, jih nadzirali, prevzeli in nazadnje z denarjem davkoplačevalcev tudi plačali...

Enako velja tudi za spodnji konec Sončne poti, zaradi katerega se je dvigoval pritisk predvsem ob njem živečim krajanom.

No, za Sončno pot bi mogoče le lahko zaključili - glede na vse zaplete v občinski upravi pri zagotavljanju denarja za dokončanje asfaltiranja del - konec dober, vse dobro!?

OD VNETEGA ZAGOVORNIKA LOKALNE SAMOUPRAVE:

Spoštovano uredništvo!

Najprej vas vse lepo pozdravljam in čestitam za lep časopis. Sem krajan Sv. Lucije. Na kratko bom opisal ta prostor pred 30. leti za bralce. Lucija je imela nogometni stadion, svojo pleh bando, ljudski dom, gostilno Ravaliko, delavnice - mizarstvo in mehanično, trgovino mešane robe, krojača, brivca, šolo, kmetijsko zadruzo, cerkvico in proti morju soline. Nekaj hiš na Kampolinu nekaj v bližini gostilne ob kanalu.

Potem eksplozija socialističnih blokov in hiš, katere so si zelo podobne (verjetno so si izposojali načrte). Izginile so soline.

Zgradili so marino, katere pridno onesnažuje ves Piranski zaliv! Izginili so trije kanali in izviri, ki so skrbeli za dotok sladke vode. Življenje v zalivu umira, mi pa se dušimo v pravem prometnem kaosu.

Zdaj pa bistvo mojega sporočila:

Sem vnet zagovornik lokalne samouprave. Delitev občine na 2 ali 3 dele se mi zdi mogoča. Pirančani bodo zelo srečni, če jih ne bomo obiskovali ob ponedeljkih, središč in petkih. S prenosom nekaterih dejavnosti v občinski hiši sledi: 1. občutno zmanjšanje mestnega prometa Lucija-Portorož-Piran, 2. manjše onesnaževanje, 3. manjša potreba po parkirnih mestih v Piranu in več prostora za turiste in Pirančane, 4. odprava glavne avtobusne postaje (s tem odpade gradnja mega parkirnih prostorov), 5. enako velja za Portorož - zamaški promet skozi naselje pred hoteli bi bili občutno manjši, 6. itd...

Vsi si želimo boljše kvaliteto življenja. Jaz pa še posebno: a) da se na ulice vrne govorica - due parole italiane due slovene, b) da se ohrani kamnita hiša - bivša železniška postaja - mimo katere je vozila železnica. Zato prosim, da se to ne ruši!, c) na prostoru med mini golfom, nogometnim igriščem ter bazenom je prazna parcela, na kateri bi lahko stala solinarska hiša. Mislim, da bi bili tega veseli tudi Portorožani. Spomin na soline bi ostal in ne bi šel v pozabo.

Morje je zelo onesnaženo in zelo hitro umira.

Sedaj bom nehal razbijati škatle in vam želim prijetno lepo poletje.

D. B. ,Liminjanska cesta, Lucija

Še Din - don poje portoroški zvon - "Ne bi se rad kitil s tujim perjem, a pesem ni moja," je sporočil portoroški Vsevednež, ki nam je posredoval v prejšnji številki objavljene prejšnje stihe o portoroških zvonovih. Priložil je še drugo kličico zanimive pesmi: "Hotel bi v belo svobodo zleteti, brez misli nad temnimi temi zidovi, a težki so lastne mi duše okovi, trenutki so mi v njih neizprosno ujeti." Morda bi po tej kličici lahko celo uganili, kdo je pesniško nadarjeni avtor teh stihov. (PESNIKI SO MED NAMI)

Greste nakupovat v trgovino? Izbirate. Kaj bi kupili. Canade dry, Yovifand jogurt, Snickers, Test the west, Gaulloises blondes, Twix, flips, Megamilk, Benquick, Chrispy, Corn - snacks, krema za kremšnite, Brooklyn collection, Center fresh vident, Alpenliebe, Vigorsol, Urigley's Spear munch, Petite fleur, Mucle Ben's Snickers milcky wory, Happy buble for girls, Pedigree pal, Breck chies, Mahlzeit, Kitekat. Pri tem bo še najbolj jasno, kaj kupiti, pri škatli, na kateri piše "Mijau, mijau". Seveda take izbire ne ponujajo v kakšni tuji trgovini, temveč v središču Portoroža. (SVETOV-LJANSKA POSLOVSTO ALI HLAPEČEV-SKA PRIMITIVNOST)

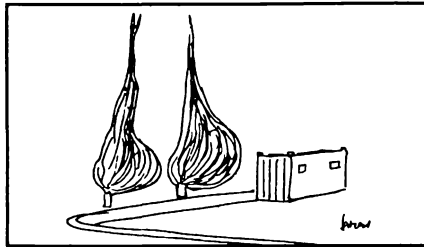
Kaj bo šele, ko bomo uvedli japonščino in kitajščino?

Portorož ima tri omembe vredne miniparke: najbolj zanemaran je pred nekdanjim Vojkovim domom, najmanj ugleđen okoli avtobusne postaje proti Avditoriju, najbogatejši redkih dreves in rastlin pa park nad Droginim upravnim poslopjem (Rastelli). Vsem trem je skupno: nihče zanje kaj priča ne skrbi, nikomur ni mar, če te krajevne naravne dragotine jemlje hudič, vsi pa si zatiskajo oči pred parkovno kulturno sramoto. (ZELENO - RDEČA - ČRNA - ŽOLTA NAVEZA)

Na portoroški javni tribuni "Kaj namesto "Kaštela"?" je poslanec v skupščino občine Piran - sicer zelen po srcu - Roman Leskovšek, predlagal, naj se na tem mestu uredi - park. Ste presenečeni? Tako so bili presenečeni tudi udeleženci tribune o "Kaštelu", ki so se burno pripravili, kaj bi bilo za prostor na vhodu v Portorož najbolj primerno. Leskovškov predlog pa jim je vzel sapo, da so za nekaj sekund kar onemeli. Nihče si pa predlogu o parku ni upal odkrito nasprotovati (dandanes, ko smo vsi "ekološko osveščeni", ni modro javno kazati prave barve) - zato so idejo vsi elegantno ignorirali oz. so se ji - kot manjši oviri na poti - izognili. (KDO SI UPA TRDITI, DA NE RABIMO VEČ PARKOV? NOBEDEN! KDO BI ZA NOV PARK DAL DENAR...?)

Na bivšem "Kaštelu" so - najbrž se še spominjate bolj ali manj vabljenih vonjav - tudi peklj in cvrtilj. Menda so kuharji z uporabljenim oljem zalivali kar drevesa okoli tržničnega prostora. Obilje pa ne dene vedno dobro - zaradi mastne "mane" s "Kaštelovih" stojnic so se drevesa začela

sušiti. Komunalni inšpektor je zdaj upravljalcu naložil, da poseka suho cipreso in kostanj ob bivšem hotelu Helios ter tri suhe ciprese ob Koprski cesti. Da bi pa vsi ohranili mirno vest in da bi pokazali, da upravljajo s Portorožem ljudje zelenih duš - je upravljalec padla drevesa dolžan nadomestiti z novimi... (ZARADI PREMASTNE HRANE PADAJO LJUDJE - IN DREVEŠA)

In vendar se premika - bi lahko vzdiknili z Galileo Galilejem. Na pošti namreč. Po vrsticah v zadnjem Portorožanu je zdaj za okencem celo slišati: "želite?". Na 6. strani "Splošnega bontona" je sicer pristavek, da je v poslovnih odnosih pravilno "prosim, želite?". Morda pa velja to le za anglosaksonski svet. Pri nas kaj takega ne boste dočakali. Ne v gostinskih lokalih, ne v trgovinah. Čemu bi potem naj bila pošta izjema? (UVODNA URA POSLOVNEGA BONTONA)

Ste kdaj opazili, za koliko objektov v Portorožu rečemo, da so "bivši"...? Npr. bivši hotel "Helios", bivši hotel "Orion", bivša tržnica "Kaštel", bivši zdravstveni dom, bivši hotel "Vila Virginia", bivši hotel "Istra", bivša krajevna skupnost... Vse to pa še stoji - a je kljub temu bivše... Po starih hišah se sprehajajo duhovi nekdanjega blišča in življenja, danes so le okostja, ki bi jih najraje skrili v stare skrinije na podstrešjih in tako svetu skrili našo krivdo, da smo jih prepustili propadanju. (BO KDAJ POLETEL PORTOROŠKI FENIKS?)

Za stari Palace iščejo Aladinovo svetilko. Jo ponuja zakon o lastninstvu? Kdo naj bi bil naš Arhimed in kje je točka, s katere bi bilo mogoče premakniti nekolikaj utrujenih poslovnih svetov? Rešitev je tu - 29. člen zakona. (IZNAJDLJIVIM, KI ZNAJO NAJTI LUKNJE V PREDPISIH, PRIPADA BODOČNOST!)

Razglasne omarice so za to, da v njih posredujemo obvestila, sporočila. Večina portoroških javnih razglasnih omaric, pa tudi tabel, je le arhiv orumenelih listov, ki še samemu sebi nimajo kaj povedati (V UREJANJE JIH JE PREVZEL MUTEČ OSOJSKI)

Mogoče pa se Portorožu vendarle obetajo časi nekdanjega blišča in glamourja... povojni razlaščenca lahko še zahtevajo vrnitev svojega nekdanjega premoženja. Zakon velja tudi za tuje pravne osebe.

V reviji "Jana" števil. 22 z dne 1. junija tega leta, smo si lahko ogledali fotografije nekaterih stavb (vse so propadajoče) v naši občini, za katere je možnost, da jih dobijo nekdanji lastniki nazaj.

Prvi med vsemi je bivši hotel Palace (tudi ta je zgolj bivši - pa če ga še tako vztrajno imenujemo hotel). Pred drugo svetovno vojno je bil del zdraviliškega kompleksa, njegova lastnica pa je bila - po virih revije "Jana" - bogata družina iz Dalmacije. "Jana" piše, da stari Palace zapuščen sameva, saj ga že nekaj let prenavljajo. Oh, da bi ga le! Vendar pa zgolj sameva (in propada), obnavljanja pa ni videti niti od daleč... Je rešitev za Palace res le v bogati dalmatinski družini? No, sicer pa sedanji Palacov direktor že tako trdi, da bi bilo za podjetje najceneje (in najbolj preprosto), če bi bivši hotel nekomu podarili. (BO STARI PALACE REŠIL NEKDANJI LASTNIK?)

V naši občini je še nekaj objektov, za katere bi nekdanji lastniki utegnili zahtevati, da se jim vrnejo. V bivši tovarni mila Salveti gostuje zdaj Komunalno-stanovanjsko podjetje "OKOLJE" Piran. Uporabniki prostorov so se menjavali, vsi pa so zanje slabo skrbeli. No, za podjetje "OKOLJE" bi pričakovali, da bo vsaj svoj sedež spodobno uredilo in s tem sebi, kot skrbniku okolja, naredilo reklamo! V brzkone še slabšem stanju je bivši samostan Krog nad Sečovljami, kjer naj bi bili uredili komuno za narkomane, pa so temu tamkajšnji krajanji odločno nasprotovali. Lastnik tega podirajočega se cerkvenega poslopja je še vedno red benediktincev iz Dajle, okoliško zemljo pa jim je vzela kmetijska reforma. (KAJ BO, KO (ČE) BO NOV GOSPODAR?)

Dedič prvotnega lastnika - trgovske družine s Hvara, ki živi sedaj v Argentini - pa je že zahteval nazaj vilo Virginijo, katera je nekdanj nosila ime Vila Redenta. V "Jani" pravijo, da je zdaj najemnik vile (ki že od davno vila ni več) Hotel Palace. Le-ta pa o sebi misli, da je lastnik in je v stavbo, ki je živ primer kako ne cenimo tistega, kar nam je bilo dano zastoj, stlačil svoje delavce. Vila Virginia in njen okoliš sta, kot bi prišla iz kakšne knjige Charlesa Bukowskega... Najbrž nad njenim vhomod manjka samo še napis "Lasciate ogni speranza voi che entrate..." In kako je bila ta stavba odvzeta bivšemu lastniku? Z revolucionarni dokumentom (ki smo ga sicer že objavili v "Portorožanu" števil. 12 leta 1991, vendar dobiva šele sedaj svojo pravo "težo"). (PER VILA VIRGINIA QUALCHE SPERANZA C'E' ?!)

Tudi za bivši "Vojkov dom" je bil baje že vložen zahtev za denacionalizacijo (vir te informacije ni "Jana"). Za tiste, ki ste pozabili: ta objekt, v katerem so nazadnje živeli delavci Hotelov Metropol, je bil namenjen rušenju. Na njegovem mestu pa naj bi zrasel velik hotel "oh in ah" kategorije (KDO SO VSI NEKDANJI LASTNIKI STARIH PORTOROŠKIH HOTELOV)

Zanimiva zamisel

Kot pogost obiskovalec Portoroža in Pirana ugotavljam, da je "Idejni načrt za ureditev peš poti v občini Piran" izdelan v aprilu pred dvema letoma ostal na papirju.

Posebej je problematična kombinacija kolesarske steze s pešpotjo. Zatakne se pri skladiščih soli na Fizinah (območje delokroga viličarja...), v Hotelskem področju Bernardina: rampe in druge prepreke.

Kot protitež nerealiziranim "idejnim" projektom "obalne pešpoti" pa prilagam zgodovinski izziv: "Zakaj ne bi skrajšali pešpot čez most med velikim in malim madračem?" Nemogoče je mogoče, bo rekel vsak konstruktor. Tak most je Piran imel pred natanko sto leti! (Na vrhu je imel manjši drsnik, oz. dvizni sistem, ki je prepuščal neovirano skozi tudi visoke jamborje takratnega notranjega mandrača (sedaj Tartinijev trg, ki je zasut od leta 1895 dalje). Enaka logika bo lahko veljala pri ponovni montaži kamnitega mostu čez luško "ožino" pred Pomorskim muzejem-pešpot se bo skrajšala za dobrih tristo metrov. Pa še najbolj znameniti piranski arhitektonski objekt bi dobili nazaj, če se bodo dolgoletni gostitelji mimoidočih obiskovalcev, kamor podpisani spadam, ogreli za to pobudo.

Vlado Bernetič

Poslušalci italijanskega programa Radia Koper so Portorožu prisodili 2. mesto, Piranu pa 3.

Turistična redakcija italijanskega programa Radia Koper-Capodistria vsako leto organizira akcijo z naslovom "Votiamo la città - campione simpatia '93". Letos so poslušalci, ki sodelujejo tako, da glasujejo za turistično mesto, ki jim je najbolj priraslo k srcu, uvrstili Portorož na 2. mesto. Takoj za Portorožem, na 3. mesto pa je prispel sosednji Piran. Prvi je bil Bled. Prav na Bledu so med dveurno oddajo v živo "Sogni di vacanza" priznanja tudi svečano podelili.

portorožan št./N° 6

PIRANSKI GLASBENI VEČERI 1993 - PIRANSKI GLASBENI

- petek, 2. julij 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **LJUBLJANSKI MADRIGALISTI**; mešani komorni pevski zbor, ki deluje pod umetniškim vodstvom Matjaža Ščeka; zlato odličje in najboljša uvrstitev na mednarodnem tekmovanju "Naša pesem '92" v Mariboru; (program: Martin, Schumann, Mendelssohn, Kogoj, Adamič, Ukmar, Gabrijelčič, Merku).
- petek, 9. julij 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **OBALNI KOMORNI ORKESTER**; dirigent Borut Logar, solisti: Peter Filipčič (Trst) - violončelo, Tanja Petrej - oboa, Sidonija Lebar - violina; komorni orkester sedanjih in bivših učencev ter učiteljev glasbenih šol pod umetniškim vodstvom Boruta Logarja, ki praznuje desetletnico uspešnega delovanja; (program: Sorkočević, Marcello, Vivaldi, Corelli, Bach).
- petek, 16. julij 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **IRENA GRAFENAUER** - flauta, **ELIOT FISK** - kitara; mednarodno priznana slovenska flavtistka in briljantni ameriški kitarist (program: Haendel, Scarlatti, Bach, Haydn, Giuliani, Rodrigo, Piazzola).
- petek, 23. julij 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **SALZBURŠKI KOMORNI SOLISTI**; vokalno - instrumentalna skupina v zgodovinskih kostumih s programom Mozartovih lahkotnih humorističnih Divertimentov, Notturmov in Canzonet ter skladb baročnih avtorjev - Tartinija, Telemanna, Vecchija;
- petek, 30. julij 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **TATJANA LIPOVŠEK** - violina, **NATAŠA LIPOVŠEK** - klavir; mladi slovenski umetnici, ki uspešno gradita svojo glasbeno pot predvsem v tujini; (program: Tartini, Mozart, Janaček, Chopin, Ravel).
- petek, 6. avgust 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **CAPELLA ISTROPOLITANA**; dirigent: Harald Nerat; izvrsten štirinajstčlanski komorni orkester iz Bratislave, eden najboljših tovrstnih ansamblov v Evropi; (program: Sammartini, Tartini, Respighi, Čajkovski).
- petek 13. avgust 93 ob 21.00: Portoroška cerkev: **ORGELSKI KONCERT** - **OLIVER EISENMANN** (Švica); svetovno znani švicarski organist, ki se rad vrača v Slovenijo; (program: Kuchar, Mendelssohn, Rheinberger, Bossi, Eisenmann, Vremšak, Rehm, Reger).
- petek, 20. avgust 93 ob 21.00: Križni hodnik Piran: **SALZBURGER RESIDENZ-SOLISTEN**; Bernhard Krabatsch - flauta, Franz Scherzer - oboa, Roland Baldini - violina, Harald Nerat - viola, Cornelius Herrmann - violončelo; kvintet poznan predvsem po izvrstnih izvedbah Mozartovih del in po izredni zvočni ubranosti; (program: Boccherini, Mozart, Haydn, Beethoven).

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMB V PROGRAMU.

Cene vstopnic za koncerte Piranskih glasbenih večerov: Koncerta dne 2. in 9. julija 93: 800 SIT, ostali koncerti: 700 SIT. ABONMA ZA 8 KONCERTOV: 3.000 SIT

cene s popustom za študente in upokojene (veljajo z dokazili): koncerta dne 2. in 9. julija 93: 400 SIT, ostali koncerti: 500 SIT

ABONMA ZA 8 KONCERTOV: 2.000 SIT

Informacije: KKPC Avditorij Portorož, tel. 068-73-671, 73-090.

Sobodajalska

- Halo, je tam turistična agencija...?! Poslušajte, mi sobodajalci nismo nobena socialna služba, zato domačih gostov ne bom jemala*. Se bolj splašča imeti prazno!

Pojasnilo: Za domače goste turistične agencije večinoma uveljavljajo 10% popust.

portorožan

Številk/numero 6*junij/
giugno 93*letnik/anno III*

PORTOROŽAN je vpisan v register časopisov pri ministrstvu za informiranje pod registrsko številko 990*Predsednica časopisnega sveta: Majda

VLAČIČ*UREDNIŠTVO časopisa krajanov Portoroža/REDAZIONE del giornale dei cittadini di Portorose: **Gustav GUZEJ** (glavni in odgovorni urednik/capo redattore e redattore responsabile),

Mitja JANČAR, Mirko KOS, Jovan NIKOLIČ, Sijan PRETNAR, Snežna REŠEK, Irena STEGEL, Livija SIKURZORMAN; oblikovanje naslovnice/copertina di: **Teo TAVŽELJ**, dipl.arh.; tehnična ureditev/redazione tecnica: **SKELETON CREW LJUBLJANA**; tisk/

stampa: **Birografika "BORI" Izola**; naklada/tiratura: 1800; IZDAJATELJ/EDITORE: **KS Portorož/CL di Portorose**.

Naslov uredništva/Indirizzo della redazione: **Obala 16, Portorož, tel.: 73-046/Lungomare 16, Portorose, telef.: 73-046.**

Cena enega izvoda/prezzo di un esemplare: brezplačen/gratuito. V tej številki so sodelovali: **D.B. iz Lucije, d.o.o. Piran, Vlado BERNETIČ, Ivica ELLER,**

Vukica JOVANOVIČ-KREVATIN, dr. Miroslav ZEI, Mario ARNERI, Miloš JOVANOVIČ, vinjete: **Snadro SAMBI**

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI

Za to številko "PORTOROŽANA" so prispevali:

Edi ZUPAN iz Lucije

500 tolarjev,

D.B. iz Lucije

500 SIT,

družina MIKLUŠ s Prečne poti

1000 tolarjev,

Jože VODOPIJA z Belokriške ceste

1000 SIT,

družini RUSJAN s Koprške ceste

1000 tolarjev in

družina SVETIČIČ s Sončne poti

1000 tolarjev.

"Portorožan" se vsem zahvaljuje in se še priporoča! Za "Portorožana" lahko prispevate osebno v tajništvo **KS PORTOROŽ (1.nadstropje levo)** ali po položnicu na žiro račun št. 51410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana".

AVDITORIJ PROGRAM ZA JULIJ AVDITORIJ

- * **petek, 2. julij 93 ob 21.00:** Križni hodnik Piran: **LJUBLJANSKI MADRIGALISTI**; mešani komorni pevski zbor, ki deluje pod umetniškim vodstvom Matjaža Ščeka; zlato odličje in najboljša uvrstitev na mednarodnem tekmovanju "Naša pesem '92" v Mariboru; program: Martin, Schumann, Mendelssohn, Kogoj, Adamič, Ukmar, Gabrijelčič, Merku.
- * **sobota, 3. julij 93 ob 21.00:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **GIUSEPPE VERDI: LA TRAVIATA (USPEŠNICA SNG MARIBOR - Opera in Balet, dirigent: Stane Jurgec, Violetta Valery: Natalija Vorobjova),** predprodaja vstopnic: KKPC Avditorij, 066-73-090 ob delavnikih od 9.00 do 14.00, cena vstopnice v predprodaji: 1.000 SIT, na dan prireditve: 1.500 SIT.
- * **nedelja, 4. julij 93 ob 21.00:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **petek, 9. julij 93 ob 21.00:** Križni hodnik Piran: **OBALNI KOMORNI ORKESTER**, dirigent: Borut Logar, solisti: Peter Filipčič (Trst) - violončelo, Tanja Petrej - oboa, Sidonija Lebar - violina; komorni orkester sedanjih in bivših učencev ter učiteljev glasbenih šol pod umetniškim vodstvom Boruta Logarja, ki praznuje desetletnico uspešnega delovanja; program: Sarkočevič, Marcello, Vivaldi, Corelli, Bach.
- * **petek, 9. julij 93 ob 21.00:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **sobota, 10. julij 93 ob 19.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **KONCERT ZA "MLADE IN STARE" - ANDREJ ŠIFRER**, priljubljeni slovenski kantavtor, vsakoletni gost portoroškega odra.
- * **nedelja, 11. julij 93 ob 21.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **petek, 16. julij 93 ob 21.00:** Križni hodnik Piran: **IRENA GRAFENAUER** - flavta, **ELIOT FISK** - kitara; mednarodno priznana slovenska flavtistka in briljantni ameriški kitarist; program: Haendel, Scarlatti, Bach, Haydn, Giuliani, Rodrigo, Piazzola.
- * **petek, 16. julij 93 ob 21.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **sobota, 17. julij 93 ob 21.00:** Avditorij Portorož - letno pri-

zorišče: humoristična zabavno-glasbena prireditve - **MOPED SHOW**, gost večera: Mia Žnidarič.

- * **nedelja, 18. julij 93 ob 21.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **petek, 23. julij 93 ob 21.00:** Križni hodnik Piran: **SALZBURŠKI KOMORNI SOLISTI**; vokalno-instrumentalna skupina v zgodovinskih kosturnih s programom Mozartovih lahkotnih humorističnih Divertimentov, Notturmov in Canzonet ter skladb baročnih avtorjev - Tartinija, Telemanna, Vecchija.
- * **petek, 23. julij 93 ob 21.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **sobota, 24. julij 93 ob 21.00:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **PREDVIDOMA: KONCERT**, svetovno znani ansambel **KOOL & THE GANG**; organizator koncerta: "Gala" Avstrija.
- * **nedelja 25. julij 93 ob 21.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **petek 30. julij 93 ob 21.00:** Križni hodnik Piran: **TATJANA LIPOVŠEK** - violina, **NATAŠA LIPOVŠEK** - klavir; mladi slovenski umetnici, ki uspešno gradita svojo glasbeno pot predvsem v tujini; program: Tartini, Mozart, Janáček, Chopin, Ravel.
- * **petek 30. julij 93 ob 21.30:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FILMSKE USPEŠNICE.**
- * **sobota, 31. julij 93 ob 21.00:** Avditorij Portorož - letno prizorišče: **FESTIVAL SLOVENSkih POKRAJIN**; organizator: MUSIC ONE - Andre' Blumauer in STUDIO RADOŠT - Marija Kos

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMB V PROGRAMU.

Od predstavnika Festivala MMS d.o.o. (Zlati Klun) kljub večkratnim ustnim in pisnim urgencam nismo uspeli dobiti odgovora o kraju in terminu letošnjega festivala Melodije morja in sonca. Iz medijev smo izvedeli, da bodo 10. in 17. julija 1993 v Kopru, še vedno pa nimamo pojasnila o spremembi kraja festivala.

Poenostavimo naše sodelovanje

PRIHRANITE SI ČAS IN ODVEČNE SKRBI PARKIRANJA
V MESTNEM JEDRU PIRANA!

VSE KREDITNE POSLE

- KREDITIRANJE OBČANOV IN OBRVNIKOV,
KAKOR TUDI IZDAJANJE GARANCIJ ZA OBRVNIKE -
LAHKO OPRAVITE V AGENCIJI SPLOŠNE BANKE KOPER V LUCIJI.

 splošna banka koper